

TÝLOVÉ ZABEZPEČENÍ VOJSK V ÚTOČNÉ OPERACI

Jedním ze základních předpokladů splnění cílů útočné operace je nepřetržitě týlové zabezpečení vojsk. Tento požadavek vystupuje do popředí zejména za situace, kdy nepřítel přejde k vedení války s použitím zbraní hromadného ničení. Jadernými údery může silně narušovat komunikační systém v týlu frontu. To může mít za následek značné zpoždění pohybu automobilních dopravních prostředků, narušování činnosti armádních a frontových základen, zpoždování jejich přemísťování a rozvinování. Tyto skutečnosti povedou k poklesu zásob zvláště na vojskovém a armádním stupni.

Této činnosti nepříteli můžeme čelit vhodnými a včas přijatými organizačními a materiálně technickými opatřeními v rámci celého operačního týlu, především u dopravně zásobovacích prvků. Úsilí zaměříme na neustálé zvyšování odolnosti jednotlivých prvků operačního týlu, zvláště komunikací. Týl frontu musí operativně zabezpečit nepřetržitý pohyb po vojenských automobilních silnicích s využitím provozuschopných úseků silnic a organizovat jejich přípravu pro plynulý provoz s důrazem na přechody volných toků a horských pásem. Při obnově komunikací se soustředíme na úzkoprofilová místa, vytypované směry a objekty operačního významu. Pokud bude omezen pohyb v některých částech a úsecích týlového pásma frontu, využijeme všech možností objížděk i rokádního pohybu k převádění proudů na sjízdné podélné směry.

K zajištění plynulého přísunu zásob využijeme všech možností automobilních a cisternových útvarů i jednotek potrubní dopravy pohonných hmot.

Rozvinování a přemísťování hlavních prvků operačního týlu, především jeho základen, bude vycházet z potřeb uskupení vojsk, z možností dopravních prostředků základen a z předpokladu provozuschopné sítě vojenských automobilních silnic.

Zničené komunikace budou nepříznivě působit na rozmísťování a přemísťování frontových a armádních základen. Může dojít k jejich značnému odtržení od vojsk a tím k narušení plynulého doplňování zásob. Bude to v případech, kdy vzdálenost mezi PAZ a OFZ přesáhne více jak 150 km a při vzdálenosti PAZ od vojsk větší jak 120 km. V této situaci budou **dopravní prostředky** operačního týlu přibližovat a předsunovat zásoby k vojskům, maximálně využívat zvýšených počtů koloběhů, prodlužovat doby jízd automobilních prostředků

a zkracovat doby nakládání a vykládání materiálu. Bude účelné, aby cisternové útvary frontu překračovaly oddělení frontových základů a tím vyloučily jednu manipulaci. Je vhodné v součinnosti s týly armád předávat zásoby PHM především přímo do soustředěných prostředků armád a svazků, nebo je státčet do skladů v PAZ vševojskových armád. Dopravními prostředky s municí bude též výhodné překračovat OFZ a navážet munici přímo do PAZ armády na směru hlavního úsilí. Ve výjimečných případech může front svými dopravními prostředky zabezpečit přísun až do divize, nebo přímo do palebných postavení dělostřelectva.

Činnost frontových dopravních prostředků bude výhodné kombinovat s činností dopravních prostředků armád. Přitom armádní dopravní prostředky mohou materiál odebírat odběry i z hloubky frontového týlu, zejména z předsunutých skladů na teritoriu a z vykládacích stanic na železnici. V té době mohou frontové dopravní prostředky doplňovat zásoby přímo v PAZ prvosledových armád, nebo je mohou přesunovat výjimečně až ke svazkům. Tento způsob doplňování zásob bude vyžadovat pečlivé centralizované plánování využití dopravních prostředků.

Při odtržení a obklíčení vojsk využijeme vzdušné přepravy s důrazem na rozhodující druhy materiálu, především hlavních druhů munice a PHM. Často se nevyhneme tomu, aby týl na všech stupních využil i zdrojů zásob, především PHM, zanechaných nepřítelem v pásmu činnosti frontu. Laboratorní prověření kořistních PHM, vyhodnocení informací o jejich množství, místě a druzích musíme maximálně urychlit.

V závislosti na vývoji operační situace a stavu terénu v týlovém pásmu frontu po jaderných úderech, které poškodily komunikační síť, zničily přechody přes horská pásma a vodní toky, bude třeba urychleně a komplexně řešit úkoly silničního zabezpečení. Půjde především o obnovu, obsluhu a údržbu silnic v tomto prostoru jako základní předpoklad zabezpečení plynulé dopravy zásob k vojskům. Často nebudeme moci za prvosledovými armádami udržovat a obsluhovat všechny frontové silnice. U silniční brigády, která rozvíjí silniční pásmo, můžeme předpokládat značné ztráty na živé síle a technice. Převážná část silničních stavebních jednotek bude zpravidla nasazena na přechodech horských pásem a silničních mostních jednotek na přechodech vodních toků. Proto bude nezbytné soustředit silniční stavební a mostní jednotky k obnově jedné až dvou frontových základních silnic s cílem zabezpečit přísun zásob z frontových základů a jejich oddělení do PAZ prvosledových armád. To znamená, že z jedné až dvou základních silnic bude třeba zabezpečit přejezd do prostorů všech PAZ. K obnově horských přechodů většinou využijeme samostatný frontový silniční prapor a stavební jednotky silniční brigády soustředíme na obnovu určených frontových základních silnic. Obdobně budeme organizovat manévr silničními mostními jednotkami k zabezpečení přechodů řek. Hlavním cílem těchto opatření bude překlenout nepříznivý stav, kdy možnosti silnic a mostů silami silničního vojska frontu jsou omezeny, protože budou mít velké ztráty na živé síle a technice a obnovovací jednotky budou rozptýleny v silničním pásmu.

Železniční doprava, i přes velkou zranitelnost, zůstává rozhodujícím dopravním prostředkem především k zabezpečení přísunu materiálu z týlu státu do frontových základů. Zkušenosti ze cvičení ukazují, že bez přiblížování frontových základů k bojujícím vojskům nemůžeme frontovou útočnou ope-

raci spolehlivě zabezpečit. Úkolem železničního vojska bude zabezpečit obnovu alespoň jednoho železničního směru a postupné zřizování na něm vykládacích stanic ke zkrácení koloběhu automobilních dopravních prostředků. Ke konci operace umožnit přemístění frontové základny a armádní letecké základny zpravidla na vzdálenost cca 300 km od prvosledových vojsk.

V situaci, kdy bude zničena komunikační síť, stoupá význam **potrubní dopravy**. Tato není bezprostředně závislá na stavu komunikací, zabezpečuje plynulost a pravidelnost přepravovaného množství PHM a je méně zranitelná, než ostatní druhy dopravy. Je schopna překonávat rozsáhlé zamoření i zničené prostory a zabezpečovat přes ně provoz. Vzhledem k možnému zničení komunikací na směru plánované výstavby polního dálkového potrubí může docházet ke snižování tempa vlastní výstavby o 50 i více procent, především opožďováním rozvozu potrubního materiálu. Musíme počítat i se zničením částí již vystavěného polního dálkového potrubí nepřátelskými údery. Dočasné vyřazení jednotlivých úseků bude negativně ovlivňovat tempo naplňování, plynulosti provozu a výdejovou kapacitu pohonných hmot na konci polního dálkového potrubí. Zásadou v této situaci bude vytváření výdejního místa pohonných hmot na obnovených a prodloužených úsecích výstavby polního dálkového potrubí. Z těchto míst si budou odebírat PHM dopravní útvary frontu a armád nebo svazky a útvary rozmístěné v blízkosti nich.

Při narušení komunikací bude výstavba a naplňování dvoulinky polního dálkového potrubí pokračovat zpomaleným tempem a ukončení výstavby na hloubku 300 km a jeho naplnění předpokládáme za 7—8 dní. Tímto způsobem zabezpečíme denní přísun cca 1400 t pohonných hmot při použití 100mm potrubí (při použití 150mm potrubí až 5500 t). Těžiště přísunu PHM bude nadále ve vojsovém i operačním týlu spočívat především na automobilové dopravě v závislosti na obnově zničené komunikační sítě.

Jednou ze základních podmínek nepřetržitého **materiálního zabezpečení** vojsk je včasné vytváření a udržování předepsaných zásob materiálu. Jeho základem bude včas organizovaný přísun nebo odběr materiálu z vyššího zásobovacího stupně při komplexním využití všech druhů dopravy. Dojde-li po použití bojujících vojsk od zásobovacích základen, pak v důsledku potřebné doby na odstranění následků a obnovení bojeschopnosti týlu může dojít k závažnému narušení plynulého doplňování zásob u vojsk. I přes všechna přijatá opatření mohou zásoby u vojsk, zejména u některých prvosledových svazků, poklesnout až na nesnížitelnou výši. V této situaci musí štáb týlu frontu k urychlenému doplnění zásob přijmout některá mimořádná opatření k efektivnímu využití především naložených dopravních prostředků a kořistí, k zabezpečení manévru zásobami ve vojscích, organizování centralizovaného přísunu zásob s využitím dopravních prostředků v rámci svazků.

Materiál budeme přisunovat vojskům již zkompletovaný do určitých zásobovacích a manipulačních celků. To umožní zvýšit produktivitu práce při manipulaci s materiálem, podstatně sníží potřebu pracovních sil, zkrátí dobu nakládání a vykládání materiálu, omezí dobu prostojů vozidel a tím zrychlí tok zásob. Využití technických prostředků kontejnerového dopravního systému, zejména na stupni operačního týlu, umožní zvýšení dopravní kapacity a úsporu času při manipulaci s materiálem až o 20—30%.

Jedním z rozhodujících úkolů týlového zabezpečení při rozvíjení útočné

operace vedené v podmínkách zbraní hromadného ničení je **zdravotnické zabezpečení**. Významná úloha v systému zdravotnického zabezpečení připadá včasnému a plynulému rozvinování nemocničních základů. Základním požadavkem, který limituje jejich rozvinování, je poskytnutí odborné a specializované lékařské pomoci na této zdravotnické etapě do 8 — 12 hodin. V případě, že nebude dodržen tento časový interval, dojde k odtržení nemocniční základny od divizních obvazišť a samostatných zdravotnických oddílů. Dojde k tomu, jestliže vzdálenost nemocniční základny od divizních zdravotnických etap přesáhne 120 — 150 km.

Pokud dojde k odtržení nemocniční základny od vojsk, nahradíme funkci nemocniční základny dočasně menším kolektorem polních nemocnic. Přitom předpokládáme podstatné zkrácení rozsahu zdravotnické pomoci v těchto zařízeních. Je ale nezbytné zajistit poskytování všech druhů zdravotnické pomoci raněným a nemocným do doby jejich odsunu do nemocniční základny, popř. do doby překrytí těchto malých kolektorů nemocniční základnou. Pro vytváření takovýchto kolektorů polních nemocnic bude nutné předeem vysunout zálohu zdravotnických sil a prostředků na nejpravděpodobnějších směrech, kde může dojít k odtržení nemocničních základů od bojujících vojsk. Takto organizovaná uskupení zdravotnických útvarů a zařízení se přibližují a rozvíjejí co nejlíže k vojskům a do prostorů předpokládaných hromadných zdravotnických ztrát. Přesunují se ve vzdálenosti 35 — 50 km od předního okraje na odsunových směrech provosledových armád. Způsob využívání těchto prostředků stanovíme již předeem v plánu zdravotnického zabezpečení frontu. Přitom zvláštní pozornost věnujeme zajištění součinnosti těchto kolektorů se skupinou pro řízení odsunů a zdravotnickým oddělením armády.

Předpokládané zdravotnické ztráty v průběhu útočné operace s použitím zbraní hromadného ničení mohou činit 2 — 2,65% za den z početního stavu vojsk frontu. Při kalkulaci léčebně odsunového zabezpečení s předpokladem možného odtržení nemocniční základny od vojsk vycházíme z pravděpodobných zdravotnických ztrát na směrech činnosti armád, které mohou při použití zbraní hromadného ničení denně činit 3,2 — 4,8% z celkového počtu armád. Značné ztráty můžeme očekávat při zasazení druhoslelové armády. Vzhledem k předpokládaným zdravotnickým ztrátám budeme počítat s přeložením kapacity předsunutých kolektorů polních nemocnic až na 200%, s nutností využívání vzdušných odsunů do rozvinutých nemocničních základů a s využitím zdravotnických posilových skupin. Protože zdravotnické ztráty jsou proměnlivé a závisí na mnoha faktorech, musí náčelník zdravotnické služby frontu i armády se svými odborníky předvídat a řešit zdravotnickou situaci velmi pružně a v každém případě v souladu s konkrétní operační situací.

V období, kdy je narušena komunikační síť a dochází k odtržení zásobovacích základů od vojsk, nabývá ještě výrazněji na významu **velení týlu**. Toto je velmi složité, protože máme v krátkých lhůtách předat rozkazy a nařízení značnému počtu týlových svazků, útvarů a zařízení, které jsou rozmístěny na rozsáhlém prostoru, kontrolovat jejich plnění a současně také přijímat a analyzovat velký počet zpráv a hlášení. V těchto podmínkách je objektivní nutností cílevědomě a plně využívat možností prostředků automatizace a mechanizace ve velení týlu.

V této etapě vystupují do popředí některé otázky, které budeme přednostně

řešit ve vztahu k nepřetržitosti týlového zabezpečení z hlediska řízení a to zejména:

- stanovení diferencovaných norem spotřeby pro jednotlivé sledy vojsk a zálohy s cílem zvýhodnění prvních sledů a těch, kteří plní rozhodující úkoly v zámyslu velitele frontu,

- manévry zásobami mezi vojsky podle jejich úkolu, včetně manévru pohyblivými částmi základen,

- organizace centralizovaného přísunu zásob vojskům s využitím všech automobilních dopravních prostředků v rámci frontu s důrazem na zabezpečení prvosledových divízi,

- stanovení úkolů kořistní službě k soustředění úsilí na některé druhy materiálu, např. PHM, proviant, dopravní prostředky, apod.,

- využití vyčleněných sil a prostředků k dočasné výpomoci při obnově komunikací, popř. k plnění neodkladných úkolů v dopravně zásobovacím systému,

- doplnění osob, dopravní a speciální techniky u silničních, mostních, automobilních, potrubních a železničních útvarů,

- využití operačních skupin a směrových důstojníků k velení na směrech s úkolem operativně řešit a podávat náčelníku týlu frontu informace a návrhy k řešení vznikajících problémů.

Zvýšenou pozornost bude týl frontu věnovat součinností s operačním štábem a to především v těchto otázkách:

- získávání informací o stavu vojsk, operační a bojové situaci, změnách v situaci a upřesněných úkolech vojsk,

- zabezpečení včasného přejímání rozhodnutí velitele frontu a nařízení v otázkách týlu a údajů pro stanovení potřeby materiálu,

- rozvinování a přemísťování frontových základen, obnovy, údržby a využívání komunikací ve frontovém týlu,

- zabezpečení včasného doručení podkladů pro souběžné plánování a velení týlu,

- předání informací v otázkách přemístění míst velení, o zabezpečení nepřetržitosti spojení a jeho využití pro potřeby týlu.

Obdobné součinnostní otázky bude v této etapě řešit s jednotlivými druhy vojsk.

Zkušenosti z Velké vlastenecké války a operačních cvičení prokazují důležitost a rostoucí úlohu týlového zabezpečení vojsk. V podmínkách vedení soudobých operací s předpokladem širokého použití zbraní hromadného ničení a jejich možného vlivu na činnost týlu vystupuje do popředí zvláště požadavek na nepřetržitě doplňování zásob vojskům, včasné poskytování zdravotnické pomoci a neustálé zvyšování pohotovosti a odolnosti týlu.

K zabezpečení náročných úkolů týlu v soudobých operacích musíme reálně počítat v plánech týlového zabezpečení s možnými vlivy činnosti nepřítelů a přijímat účinná opatření. Též při dlouhodobém plánování výstavby týlu je vhodné již v míru toto vzít v úvahu a vytvářet potřebné předpoklady k neustálému zkvalitňování materiálního a zdravotnického zabezpečení vojsk v polních podmínkách a k racionalizaci dopravně zásobovacího a léčebně odsunového systému v celém komplexu.